

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Szerkesztőség:
Főter, Hermann-udvar I. emelet,
a főbejárattól.

Bermentelen leveleket csak ismert
kézfől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Főter, a törvényszék mellett Nemmann-
háznak utczára nyíló helyiségben.

Hirdetések díjszabály szerint.
Egyes szám 5 kr. ünnep- és vasárnap
utáni szám 3 kr.

Meglen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:
Helyben hazhoz horváta:

Egész évre	12 fr.
Fél évre	6 fr.
Negyed évre	3 fr.
Egy hóra	1 fr.

Vidékre postán küldve:

Egész évre	14 fr. — kr.
Fél évre	7 fr. — kr.
Negyed évre	3 fr. 50 kr.
Egy hóra	1 fr. 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendőek.

A román vámszerződés kérdése.

Arad, május 21.

Megértük azt is, hogy az ellenzék egy része a román vámszerződési tárgyalások megszakadását a Tisza-kormány nagy vereségéül tünteti fel. Tszí ezt a mérsékelt ellenzék helybeli organuma, mert a függetlenségi párt organuma méltányosabb, s kijelenti, hogy őszintén sajnálja a vámháboru kitérését, mert károsnak tartja mindkét félre, de magunkat — ugymond — vigasztalhatjuk először azzal, hogy nem mi karkartuk a vámháboru, másodsor, hogy Románia valjha nagyobb kárát, nem mi.

Nem tagadja senki, hogy a tárgyalások megszakadásából — legalább egy időre — nehéz helyzet állhat elő nehány gazdasági ágban és ipari forgalmunkban, de a ki megolvassa a közgazdasági miniszternek a képviselőház tegnapi ülésében adott felvilágosításait, az nem beszélhet a kormány vereségéről, mert akkor vereséget szenvedne mindenki, a ki megtagadja annak tulzott követeléseit, ki vele üzleti összeköttetésbe hajlik lépni.

Tanusítottuk Romániával szemben a szerződés megkötésének lehetővé tétele végett mindazt az előzetkenységet, a mely érdekeinkkel össze nem ütközött, s abból, hogy ez előzetkenységünk sikerre nem vezetett, nem lehet a monarchia vereségére következtetni — mert hiszen nemcsak Magyarországról és a magyar kormányról van szó, hanem az egész monarchiaról —, mert az előzetkenység egyik indító oka éppen az volt, hogy ha a tárgyalások meghiusulnak, a megszakítás odiuma ne háruljon mi reánk.

De különös dolog — s csak a mi „mérsékelt” ellenzékünkől telhetik ki —, hogy hibáztatja a kormányt akkor, midőn ennek fő törekvése az volt, hogy mindazon visszaélések, zaklatások, forgalmunknak ok nélkül való megakasztásai, melyek ellen a régi szerződésben elegendő biztosítékokkal nem bírtunk, jövőre az új szerződés világos rendelkezései által lehetlenné tétessenek. Erre a föltételre kellett kivitelünk érdekében a legnagyobb súlyt fektetni.

A román kormány ismeretes magatartása után lehetetlen volt a tárgyalásokat meg nem szakítani, s a képviselőház, a mint a tudósításokból kitetszik, általános helyesléssel fogadta a miniszter azon kijelentését, hogy ugy a monarchia, mint Magyarország érdekeinek megfelelőleg nem tartja lehető-

nek, hogy a mi részünkről tétessenek kezdeményező lépések a tárgyalások folytatására.

Azt is megjegyezte a miniszter, hogy ha a vámháboru csakugyan egész éles-ségében fogna kitörni, annak kárát talán részben mi is fogjuk érezni, de fogunk annak ellenében hasznót is látni és a háborunak nagyobb kárát valószínűleg Románia fogja észlelni.

Egyébiránt ugy látszik — legalább a Bukarestből érkező újabb hírek erre engednek következtetni —, teljesülni fog Széchenyi miniszternek azon reménye, hogy a szerződésre vezető újabb tárgyalások megkezdésére Románia részéről fognak az első lépések megtétni.

Azt jelenti ugyanis az egyik tudósítás, hogy a kijönadós processusa Bukarestben már folyamatban van. A román kamara ellenzéké igyekszik a hibát, melyet a kormány a tárgyalások megszakítása által elkövetett, helyes világitásba helyezni. Teheti ezt nagyobb fáradság nélkül, mert Románia gazdasági lételének amnyi fonalával van monarchiához kötve, hogy ezeket nem lehet egyszerűen kettévágni anélkül, hogy az egész ország szervezete ne legyen a legnagyobb válságoknak kitéve. Ez tisztán anyagi kérdés, mely előtt a politikai érzelmeknek meg kell hátrálniok.

A helyzet tehát mi reánk nézve nem olyan kétségbeejtő, mint a milyennek azt egyik-másik oldalról fel-fütnéti szerentek. Arra pedig, hogy a külön vánterület kérdésének felvetéséhez folyamodjunk, Ausztriában keresve a tárgyalások megszakításának okát, nem tartjuk a pillanatot olyan alkalmasnak, mint a mérsékelt ellenzék helybeli organuma. Mert igen jól mondja a függetlenségi párt helybeli organuma, hogy a románok védekezni kívánnak az osztrák-magyar ipar versenyétől az elzárkózással, de nagyon tévednek, ha azt hiszik, hogy ilyen üvegházi uton teremtenek egy erős, életképes ipart, mert az ipar nem nő gy ki a földből, mint nyári meleges után a gomba; az hoszu kulturális fejlődés eredménye. Ez igen helyesen van mondva, s megjegyezhetik maguknak a vánterületi elzárkózás hívei.

Mi hiszszük, hogy kormányunk erélye keresztül vezet nagyobb bajok nélkül el válságon, melyet nem mi idéztünk fel. A másik félnél máris jelentkező józanabb belátás végét fogja vetni a háborunak.

Választókerületek változásai.

Tisza Kálmán miniszterelnök a képviselőház tegnapi ülésén törvényjavaslatot terjesztett be „nemely országgyűlési választókerületek teréről változásokról és némely választási szék helyek áthelyezéséről.” A törvényjavaslat a közgazdasági bizottsághoz utasítottat. — Az alábbiakban közöljük a törvényjavaslatnak Temes-, Krassó-Szörény- és Torontálmege egyes választókerületeire vonatkozó részét:

1. §. A temesmegyei lippai országgyűlési képviselőválasztó kerület szék helye Hidegkútról Lippára visszahelyeztetik.
2. §. Az 1873. évi XXVII t. cz. 20. §-ának rendelkezéséhez képest a közgazdasági tekintetben a volt Szörény- és Krassó- továbbá Torontálmegebe bekebelezett volt szerb-bánsági ezredből és Fehértimon választókerületbe beosztott Albinár, Dobrica, Dolova, Ferdinándsdorf, Ilanasa, Margitica, Petrovszola, Sándorfalva, Szamos, Szelus és Szent-Mihály torontálmegei községek, a fehértimon választókerületből kikéleztetnek a mondott törvény 21. §-ának rendelkezése értelmében, ugyancsak közgazdasági tekintetben a Temes- és Torontálmegekhez csatolt német-bánsági ezredből és Pancsova városából alakított pancsovai egyes választókerületből az eddigelő ide beosztott Bavinoste, Plosicz, Osztrova és Kubin temesmegyei községek.

A honvédelmi miniszter képviselősege.

A budai várban, a Pauler Tivadar igazságügyminiszter elhunnya miatt elrendelt képviselőválasztás tegnapi ment végbe a budai városban. A csendes városrészen azonban a színházon kifúzott nemzeti színi lobogó kivételével mi sem árulta el, hogy ma képviselőválasztás van. Az utczák üresek, járatinok voltak. Valamivel nyolcz óra után összegyűlt a városnép színpadán a választási bizottság Ország Sándor elnökkel. A választók is lassankint megtöltötték a színpadot, mire az elnök a választási eljárást megnyitván, kijelentette, hogy a hó 19-én kelt és ugyanaznap hozzá beadott 12 választó polgár által aláírt nyilatkozathoz Fejérváry Géza b. ajánlatok képviselőjelöltnék részére Ercz-hegyi Ferenc és Ujhelyi Sándor bizalmi férfiak jelölték ki.

Jelöltség várakoztak ezután, a törvény értelmében, de a kitűzött idő elelt, anélkül, hogy újabb jelölés is történt volna. Ezzel az elnök Fejérváry Géza bárót az I. került egyhangulag megválasztott országgyűlési képviselőjének jelentette ki, mire a jelen voltak élénkkeljenzésben törtek ki. A mandatum átnyújtása végett a megválasztott képviselőt küldöttök által a választás szubhelyére hívták, hol Ország Sándor választási elnök rövid beszéd kíséretében nyújtotta át neki a képviselői mandatumot.

Viharos előjenzés követte a beszédet.

nyire Fejérváry b. következőleg válaszolt: „Igen tisztelt uraim! Midőn a mandatumot átvenni szerencsés vagyok, engedjék, hogy eddigelő nem érdemelt bizalmukért leg-összintébb, hálás köszönetemet nyilvánítsam. Ezen kerület bizalmának ekkénti kifolyása rám nézve annál becsebb, mint hogy majdnem 20 éve már, hogy az I. kerület polgárságát — mint az u. n. „Hausregiment” alvezredese — nagyrabecsülni tanultam.

Igen nagyrabecsülné e kerület nemesre törekvő intelligenciáját s összes lakosságát, melynek minden alkalommal való helyes fel-fogása már évszázad előtt nyilvánult. Engem egész életemen át a köteleességérzet vezérel. Ez fog vezetni akkor is, midőn igyekezni fogok elhunyt elődöm Pauler Tivadar nyomdokaiba lépni és az állam jólétét előmozdítani. Egész életemen át örültem, ha alkalmam nyílt jót tehetni. Ez értelemben fogom fel azt a tisztelet, melynek betöltésére bizalmukkal megbízottak s remélom, hogy sikerülni fog bizalmukat továbbra is kiérdemelnem.”

Hosszas előjenzés követte a miniszter beszédét, mire a polgárok szótsoztak, az új képviselő pedig kocsin körülhordozták kerületében.

Az országgyűlési szabadlevél párt tegnapi délután 6 órakor Vizsolyi Gusztáv elnöke alatt tartott értekezletén elnök dr. Pauler Gyula levelét jelenti be, melyben köszöntet mond boldogult édes atyja halála alkalmával a párt részéről kifejezett részvétért.

Ezután tárgyalás alá vette az értekezlet a zárszámadási bizottság jelentését az 1882. és 1883. évekre vonatkozó Magyar és Horvátország közti leszámolásról és az 1884. évi állami zárszámadásokról, és azokat a bonyi Emil előadása és Prileszky Tádé, Ivánka Imre, Tisza Kálmán miniszterelnök és Szápáry Gyula gróf pénzügyminiszter felszólalásai után tudomásul vette. Nemkülönbön elfogadta a bizottság által előterjesztett határozati javaslatot, a helyügyminiszter tárczájára vonatkozó kisebbségi véleményét azonban elvetette.

Vasutat és ipart a Székelyföldnek.

Igen fontos és megszívlelésre méltó sorokat hoz egy ily czímű rőpirat a Székelyföld jövőjét, illetve vasutját és iparát illetőleg. A Székelyföldnek tudvalegely nincsen vasutja, azaz olyan vasuti hálózat, mely által az hatalmas ipar-képesség, mely a székely népben ugyszólva felhasználatlan szunynyad, közvetve érvényre emelkedhetne. A székely-vasut megteremtésével egyszerre támadna fel a székely gyári ipar is, mely főleg a székely kivándorlás korlátozására képezne megbecsülhetetlen orvosszert.

Mindenesetre tény, hogy a Székelyföld helyzete ma csakugyan „idyllikus nyomor”. hol mindent termelnek, anit csak agricultur országban termelni lehet, csak azt nem, a mi által az a mostoha föld gazdaggá lehetne, s felvirágzásra éledne: gyári iparcikkeket nem termelnek.

A rőpiratnak igaza van. Az idő közel van arra, hogy a Székelyföld érdekei és ohajtásai e tekintetben számbavétessek.

Gyula, ki lehetőleg minden feltűnést kerülendő, egyszerű zubbonyban jelent meg, mindezt észrevette és érdeklődött ezen külön-játék végre iránt. Ő maga egy ablaknélyedben ült egy kis falba erősített asztal mellett, melynél egy legfőbb két személynék volt helye, és innét az egész helységet áttekinthette. Senkihez sem szolt és őt sem szólította meg senki.

Az idő már későre járt: a meglehetősen hoszu, alacsony szoba kezdett kiürülni. Olykor támogett ugyan még be egy pár új vendég, kiknek nagy okuk lett volna tovább már nem jüni, de ezek elveztek a füsttel megtelt, homályos helyiségben.

A festő eleget látott: kifizette, a mit fogyasztott. Ugyanezt tette már pár perczel előbb a magános férfi is és most a fizzők hívták lármasan a puzert. Gyula kiment a esillagos ég alá és a vakorló téren át irányzá lépteit, hogy a friss levegőn felüdüljön.

Mintegy husz lépésnyire jött utána a hallgatag vendég és őt követte az egész lármas csoport.

Visszatérítők, undorító képek voltak azok, melyeket ma Gyula hazavitt magával. Láta az ittasságot minden fokozatában és megfigyelte a szemtelenséget, mely ez elvetemedt arcokból kirt. Láta azon emberek vástott vonásait, kiknek szellemi képessége nem látszott a koresma-asztalon tulemelkedni és tanuja volt ama ledér sóvárgásnak, melylyen nem egy korán kiélt alak a népénekcsnök ezinikus taglejtéseit kísérte és tapsolta.

Még egy színjátékban kellett résztvennie. Az üvöltözés mögötte elnémult: a hat fizkö hallgatagon, de gyorsan lépkedett a tágas téren keresztül. Így tartott ez pár perczig, egyszerre fájdalmas kiáltást hallott.

Gyula rögtön megállt. Sejtelte sugta neki, hogy mi történik: a két asztal közötti kölönös szemjátek a tetlegességbe ment át. A fizkök körülfogták a magános férfit;

A congrua-bizottság tegnapi ülésén, me-

lyen Haynald bíbornokokérek elnököl. S a m a s s e r e k e t, S e h l a u c h p ü s p ö k e s F o r s t e r m i n. t a n d o s o s k i v e t é l v e l a z ö s s e s t a g o k m e g j e l e n t e k . A m a i é r t e k e z l e t t á r g y a u l a m e g h á t r a l e v ő e g n é m l y k é r d é s e k m e g b e s z é l e s e a s a j e g y z ö k ö n y h i t e l e s i t e s e v o l t k i t ű z t e . M i n d e n k e l ő t a z o n k á r d é s k e r ű l t s z ö n y e g r e , v a l j o n a v i s z s a b á l y o z á s i k ö l t s é g e k a j ö v e d e l m e k b ő l l e s z á m i t t a s s a n a k - e ? E l ő k é s z m e s e s e r e u t á n a b b a n t ö r t é n t m e g á l l a p o d á s , h o g y a v i s z a b á l y o z á s i k ö l t s é g e k t e k i n t e t é b e n a z 1 8 7 5 . V I I . é s 1 8 8 1 . X L I I . t . c z . é r t e l m é b e n k e l l e n d é l j a r n i .

Az összeirási költségek, mely alából törté-
nendő előjegyzése tekintetében, — midőn az
előadói javaslat fogadtatott el, mely szerint ezen
költségek a vallás-salából fognak elő-
legzetelni, egyuttal a vallás- és közokt.
miniszter felkérteni határozatokat, hogy a költsé-
gek mikénti fedezése iránt a püspöki karhoz
felhívást intézzen.

Az előadó azon javaslat, hogy a miniszter
egy állandó congrua- b i z o t t s á g
alakítására felkértesse — a minisztertanács in-
tézkedéseinek hagyatott fenn.

Végre az előadó azon kérdésére, hogy mi-
után a bizottság az összes plebániák összeírását
hozta javaslatba, ezek közt befoglalatlank-e a
székelyházaknál levő és a szerzetes rendek
által ellátott plebániák is, az elnököl bíbornok
oda nyilatkozott, hogy ezek összeírás tárgyát
nem képezhetik, mert ezek a kanonoki jövedelmek
és illetégek a szerzet által olykép vannak
ellátva, hogy ezeknél congrua-kiegészítésük-
ség nem lesz.

TANÜGY.

Az „Aradvideki tanitőegylet” nagygyűlése.

— május 21.

A tanitőegylet mai közgyűlésének két
része volt: az egyik, mely a polgári iskola
nagytermében tartott, folytatása volt a teg-
nap közgyűlésnek, mely az idő előhaladott-
sága folytán be nem fejezethető s az indít-
ványok tárgyalása mára maradt. A másik rész
a programban a mai napra előirt díszgyű-
lés volt, mely a városház dísztermében Sa-
laez Gyula polgármester, iskolaszéki elnök
elnökléte alatt tartott meg s melyen a ju-
biláló tanitók üdvözöltek. A gyűlések lefo-
lyásáról tudósításunk a következő:

Millig József elnök megnyitván az
ülést, napirendre az indítványok kerültek. Az
első indítvány N e m e t h y Károly tette: in-
dítványa, mely szerint az „Aradvideki tanitő-
egylet” segélyalapsjának gyarapítása céljából
az alapító, kellő biztosíték mellett, a ta-
gok között gyűmölcsözőleg helyeztessék el,
általános helyesléssel tálván elfogadtatott.

Ugyancsak N e m e t h y Károly indítvá-
nyozta, hogy az egyleti jegyzőnek 100 frt
tisztelédij adassék. Az indítvány azzal fogad-
tatott el, hogy a meunyiban a pénzár álla-
pota megengedi, a már megszavazott 50
forint 100 frtá egészítessék ki.

V a r g a József azon indítványa, hogy a
házasulandó tanitók, olyanformán, mint péld.
ez a görög kel. papságnál van, bizonyos ös-
szegtet ténnek le a jövő biztosítására, kia-
datott a központi választmányok.

H o r v á t h József két indítványt ter-
jesztett be: az egyikben indítványozza, hogy a
„K ö l c s e y e g y e s ű l e t ” - n e k a t a n -

nem kiáltoztak, nem lárμάztak, hanem bot-
jaik annál jobban szohogtak a levegőben.
Gyors elhatározással sietett vissza a festő.
Már természetében fekdűt, hogy a gyengébb-
nek a megtámadottnak fogta partját. Erőtel-
jes férfias alakja kivált a kiéhezett alakok
közül: hatalmas farkos botját felemelte és a
következő pillanatan egy keserves fájdalom-
ordítás bizonyította, hogy jól talált.

A magános férfi kétségbeesetten védte
magát. A mint látta, hogy segélyre érkezett,
megkötöztette erejét. Ekkor a holdfényes éj-
ben valamit megvillant a háta megett,
eltántorodott és az egész csoport hát futás-
nak eredt.

Gyula felségítette az elesettet; a férfi
készsűrást kapott hátába.
„Ki ön, hol lakik?” kérdé Gyula. „Mondja
meg, miben lehetek segélyére.”

„Köszönöm! Ugy látszik, nem vagyok
nagyon sulyosan taláva. De ön nélkül e gaz-
emberek meggyilkoltak volna! Lakásom kö-
zel van. Reménylen, hogy odáig még el bi-
rok menni.”

„Támaszkodjék karomra.”
Lassu lépésben haladtak a holdtől meg-
világított téren át. A sebesült ajkait harap-
dálta, hogy fájdalmát leküzdhesse. Gyula
időnként érezte karjának rángását és mind-
annyiszor megállt.

Végre leérkeztek az első házakhoz.
„Itt ez utcában!” mondá az ismeretlen.
A festő nem távozott oldala mellől. Egy
alacsony ház elé érve, a férfi kulcsot buzott
elő zsebéből.

„Itthon vagyok.”
„Még nem egészen. Beakarom szobájába
kísérni.”

Az idegen nem tiltakozván, Gyula to-
vábbra is támogatta lépteit.

A hoszu udvaron keresztül egy föld-
szinti ajtóhoz értek, mely a kopogásra felnyit.

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája

(Máj. 21.)

A feltalálhatlanok.

— Regény. —

Írta: Pernet Frigyes.

(5. Folytatás.)

IV.

Egy detektiv.

Csak az élet alkotja a művészt. Gosz
Gyula azon flet közé tartozott, kik az elv
evangeliumuknak tekintik. Már mint az aca-
demia növendéke nemesak a rajztermekben
tanulmányozott, hanem mindent, a hol al-
kalmas tárgyat talált. A mit látott, azt érde-
kesnek találta és mindentűt fedezett fel va-
lami tanulni valót.

Ha egy bordár a cipelt teher sulya
alatt meggyönyvede haladt el mellette. Gyula
megfigyelte arczkifejtését, járását és tartá-
sát. A kutyafogatot használó talpigás fölkel-
tette érdeklődését és a guggoló kofa megfi-
gyelésének tárgyát képezte.

A korcsóban a vendégek arczát vizsgál-
gatta; észrevétlenül kihallgatta beszédüket és
mit hallott és a mit látott, lekében képpé
vált. Ha valami veszedék támadt, a művész
szeme villogott, mert ilyenkor a jellemző fók
egész sorozatát figyelhethe meg.

A koldus, a ki képmutató alázatossággal
kezeit kinyújtja, epp ugy tanulmányozta
tárgya volt, mint a kosza hóly, a ki szemte-
len tekintés között csavarog az utcákon. A
templomban epp ugy rajzolt szemével,
mint a vad orgánkon. Ha csak lehetett, vala-
mely sarokba húzódott és rőptében papíra-
vetette az alakokat, és ha ez nem történhe-
tett meg, behunyta szemeit, hogy a megfi-
gyeltek még egyszer belsőleg lássa és meg-

örökítse, előbb emlékezetében, azután vázlat-
könyvében.

Polytonos, fáradhatlan szellemi munká-
ságban élt és egyidejűleg saját alkotásait éles
bírálat alá vette. Gyakran látták a művészt
valamelyik sorompón kivüli leubjan üldö-
gélni, előtte egy pohár bor, melyet ajkaival
csak látszólag érintett. Így jutott Gyula egy
este egyik hermali koresmába, hol nagy to-
longás volt. A légszuszogók homályosan ég-
tek, mert a szoba tele volt füsttel és a hő-
mérsek csaknem elviselhetlenné vált, habár
imitt-amott az ablakokat kinyitogatták.

A háttérben egy emelvény volt felál-
litva, melyen egy dallársulat mulattatta a kö-
zönséget. Három „ur” és két „hölgy” gon-
doskodott arról, hogy a vendégek minél több
kétértelmű sőt gyakran nem is kétértelmű ki-
fejezést vagy mozdulatot vilharosan megtap-
solhassanak.

Egy kis asztal mellett, a művész közelé-
ben, egy körülbelül harmincz éves férfi ült, a
ki vajmi keveset látszott törődni az egész ke-
veredéssel. Itta borát és szitta ama rozsz bi-
varok egyikét, melyek a szoba levegőjét zá-
bóssá tették. Oeska, puha nemez kalapjának
karimája alól látszólag közönyösen revede-
dezett a nagyon kérdéses elemekből összeve-
ródott társaságon.

Közönlent kezével homlokát törőltette
és Gyula észreverte, hogy ilyenkor szeme an-
nál élénkebben villogott és annál élénkebben
figyelt. Nem messze tőle, egy másik asztal-
nál hat fiatal emberből álló társaság ült, kik a
karezos bormer nem nagyon kímélték.

Időnként nyers, vilhóg kacagást hallot-
tak, majd esendesen susogtak és erősen koc-
czintgatták a poharakat. Gyula is szemügyre
vette a hat fiatal embert. Mindnyájának hom-
lokán meglátszott a bűn átka.

Mindögyüknek füle felett ott volt a jel-
lemző hatos alakra kikent hajfűrt, a fejük
bujáról pedig szemükbe lögött a haj, mind-

irányában tett áldozatai és meleg érdeklődésével az egyet elismerésének jogzónyvilág adjon kifejezést, s hogy a tagok s maga az egyet is lépjen be a „Kölcsény-egyesület” tagjai sorába. Adóindvány egyhangulag elfogadtatott. Hasonlóan elfogadtatott Horváth másik indítványát, melyet Györgyossal együtt egyetértőleg terjesztett be, t. i. hogy az egyet keresse meg a temesvári rom. kath. és az aradi gör. k. püspökséget, hogy a létesítendő kérészet és mezei gazdasági tanítói állás javadalmazásához bizonyos összeggel járuljon.

S ezzel a közgyűlés véget ért.

II.

A diazgyűlés.

S a l a c z Gyula polgármester a gyűlést megnyitván, meleg hangú beszédben köszöni meg a tanítói közgyűlésnek ama kitüntetését, hogy őt a mai diazgyűlés elnökségével bízzák meg. Ezután megemlékezik a tanítóegylet működéséről: Hasznos szolgáltatásokat tettek — ugyanadd a tanítónak a lefolyt évben, a mennyiben megalkotottuk a női szakosztályt, létesítettük a sikeknéma-iskolát, megvitattunk eszméket, melyek a tanítói előmozdítására szolgáltak. Megemlékezett végül a mai ünnepély tulajdonképpeni céljáról, mely nem más, mint elismeréssel adózni azon egyéneknek, a kik a tanítói terén hosszú idő óta szolgálnak buzgóan és fáradhatlanul. Bármely téren a hosszas munka és tevékenység megérdemli, a jutalmat és elismerést, de a tanítói pályán teljesített hosszas és ernyedetlen munka tízszeres elismerést érdemel; beláttát a tanítóegylet és egybegyűlt, hogy elismerését fejezze ki azon tagjainak, kik a rögs pályán egy hosszú idő óta küzdönek lakadatlanul. De nemcsak a tanítói testület, hanem ugyszólván az egész megye, messze vidék egybehangozó kívánságát tolmácsolja akkor, midőn a jubiláló tanítóknak szívből szeretését kíván.

Beszédét viharos éljenzés követte melynek lecsillapulta után Nidermayer Tóbiás Millig József elé lépett, s a tanítóegylet nevében szép beszéddel üdvözölte a tanítói közgyűlést 25 éves évfordulóján. Kiss Ida kisasszony a tanítónak nevében üdvözölte a kitüntetettek s tolmácsoló a tanítói kar szerencsekívánatait, átnyújtotta az egyet által a jubiláló részére készített díszokmányt.

Ezután Székessy Györgyöt a tanítók nevében üdvözölte Rottler János 43 évi szolgálatának évfordulóján; a tanítónak nevében pedig Tanf. Mariska üdvözölte a nyújtotta át a dísz-okmányt. Popovits Pétert, ki 30 éve szolgálja a tanítói, a férfiak részéről Szathmáry István, a tanítónők részéről Kincses Emília üdvözölte. Schnerbach Károlyt a tanítók részéről Györgyossy Rudolf, a tanítónők részéről Balogh Irma üdvözölte 30 évi szolgálatának elismeréséül. Preisinger Józsefet, ki huszonöt éve szolgálja a tanítói, Záray Ödön és Boros Janka üdvözölte. Deutch Lázárt tanítói működésének 40-dik évfordulóján Rosenber József és Scultéti Mária; Babics Józsefet Vlaszil Szilágyi György és Popovits Mária; Horváth Józsefet, ki a tanítónak 30 év óta buzgó apostola, Némethy Károly és Swoboda Mária üdvözölte; Weisz Fülöpöt (40 év) Werner László és Hauser Henriett; Neumann Armint (30 év) Grassel János és Boros Janka; Zengraf Bálintot (45 év) Csik János és Hauser Hermin üdvözölte.

Az ünnepély ezen része valóban lélekemelő volt: köny csillogott a szemekben a szép és meleg érzelmi áthatott hangon elmondott üdvözölő beszédek hallatára. Minden egyes beszéd után éljenzés hangzott fel.

Az üdvözölések befejezte után Varjassy Árpád tanfelügyelő emelt szót és a következő szép beszédet mondotta:

Tiszelt közgyűlés!
Ki figyelemmel kísérte az „Aradvideki tanítóegylet” közgyűlésének főbb mozzanatait, örömmel tapasztalhatta, hogy az egyet nemcsak a tanítói kormány által kijelölt úton fejti ki szakosított és ügybiztos tevékenységét, hanem, hogy működésével állap a társadalom terére is, mely körülményt kétszertelenül örömmel üdvözölök mindazok kik a társadalom figyelmét köznevelődési intézményeinkre irányítani, s a tanítói állás társadalmi tekintélyét öregbíteni óhajják.

A nagyközönség érdeklődésének megnyerése, a tanítói állás tekintélyének emelése, meggyőződés szerint tanítónk terén a haladás feltételeit, szárnyait képezi. Az állam anyagi ereje, törvényadta eszközök, fájdalom, nem elegendők, hogy létre hozhassuk mindazon intézményeket, melyeket a törvény száraz szakasza, de főleg magyar nemzeti érdekeink megkövetelnek. Amiért is, ha a társadalom érdeklődését meghódítanunk, ennek révén és az által újabb áldozatait megnyernünk nem sikerül, helyünkön vesztünk, visszaesünk. De feltéve, hogy egyetünk eddigi működésével, de különösen jelen ünnepélyével újabb áldozatokra senkit sem ösztönöz, egyet mégis nyertünk, azt, hogy tanítónk újabb erővel, fokozott lelkesedéssel térnek vissza tanítványaik körébe, mert látták, tapasztalták, hogy becsületes munkásságuk, felmutatott eredményeik társaik körében nem féltékenységre, irigységre, hanem önzetlen és igaz elismerésre találtak.

A tanítói tekintély öregbítését is említém. Megengedem ugyan, hogy sok helyütt ezt öregbíteni nem, csupán fenntartani és ápolni kell mindenütt, hol a műveltség alantabb fokán álló lakosság a mai kor tanítójában is a régi jó idők házról-házra terjedő hangszójt vagy egyes hatalmaskodók önkényének és szeszélyének oda dobott, de senki által sem védelmezett egyént vél látni. A közelmúltból, a közel vidékről említhetünk példákat, hogy egyes hatalmaskodók a hosszú évek során át becsülettel, eredménytel, megködtött és teljes képesített bíró tanítókat a felsőbb hatóság tudta és hozzájárulása nélkül állásaikból egyszerűen elmozdítani akarták. Messze, talán a politika teréne vezetne, ha az ily tulesapások okait kutatni akarnók...

Törvényeink, de különösen a közoktatási kormány újabb rendeletei az ily ténykedéseknek teljesen utját állják, de ez még nem elég, mert a tanítónak nemcsak a mindennapi kenyér bizonyosságára, a tanítónak nyugalmára, állására iránti biztka öntudatra van szüksége, mit nemcsak saját lelkiismeretében, saját egyénében, hanem a nagyközönség tisztelőiben, szeretetében és bizalmában kell feltálmnia.

Ha említett két irányban a jelen ünnepély csak egy személynél hatást gyakorolt, a kezdeményezők és fázadók gazdag jutalmuk nyertek.

Varjassy Árpád tanfelügyelő ezen beszéde után viharos éljenzés hangzott fel, melynek megszüntével

S a l a c z Gyula polgármester emelt szót. Beszédében felmenti, hogy a lefolyt ünnepély valóban gazdag volt lélekemelő mozzanatokban, kéri a jelenvalókat, őrizzék meg szívökben, tartssák meg emléklükben a mai nap eseményeit, adjon az ég a tanítóegylet minden munkás tagjának egészséget és erőt, hogy azon nagy feladatot, mely rájuk bízva van s melytől hazánk és nemzetünk felvirágzása függ, sikeresen oldhassák meg. (Éljenzés.)

Végül Székessy György a jubiláló tanítók nevében és a tanítóegylet nevében is köszönetet mond S a l a c z Gyula polgármester iskolászki elnöknek a tanítótestület és a tanítói iránt tanúsított szeretete és nemes buzgalmaért. Az ég áldását kéri rá és kívánja, hogy a mindenható soká, az emberi élet legvégső határáig éltesse.

Ezzel a gyűlés, a polgármester iskolászki elnök zajos áltétese közben, véget ért.

III.

Az aradi kir. főgymnasiumban és állami főreáliskolában tartandó nyilvános vizsgálatok rendja az 1885-6. év végén.

Jun. 15. Délelőtt 8 órakor: I. a) nyelvek VII. 6-nyelvek (gymn.). I. reálisk. VI. nyelvek (reál).
Délután 3 órakor: II. a) nyelvek, V. reálisk. (gymn.) II. reálisk. VI. magyar, történelem (reál).

Jun. 16. Délelőtt: gymn. és reál I-IV. hittan, VII. reálisk. VI. 6-nyelvek (gymn.) V. reálisk. VII. német, francia (reál).

magamban a világ meghódítására. Ilyen a fiatalág, uram!

Allást kerestem és nem találtam. A kitagadott fiu mindentűl hidegen elutasító arcokra talált. Szabina feleségem lett, de sorunk nagyon rosszul ment. Nem ismertem a szegénységet soha. Ez fájt, keservesen fájt; mert Szabinnak is kellett szenvednie. Megajándékoztam azzal a kis szöke anyuval, a ki ott fekszik az ágyban. Ez növelte gondjaimat, mert ő fiut végtelenül szeretem.

Őn talán nem tudja, mi az, a kenyéért eredménytelenül küzdeni! Ez volt helyzetem. Ekkor megkínnyult rajtam egy magassabb állású rendőrhivatalnok. Már régebben ismert és megtette értem azt, a mit tehettem. Beléptem a polgári rendőrök közé és detektiv lettem.

Ma is az vagyok. Elhitheti, hogy nagy benső küzdelmembe került éppen ezt az állást elfogadni, de nem volt más hátra. Most, öt év után, már beleltem magamat, sőt a gonosztervek elleni küzdelem bizonyos vonzerővel bír rám néve és keservesen meg vagyok elégedve.

Miután több képzettséggel bírok, mint társaim, ismételve kényesebb dolgokkal bíztak meg és még mindig megkeleltem a bizalomnak. Természetesen időközben olyas ügyekkel is kell foglalkoznom, melyek kevésbé tisztességesek; így például nem régebben elfogtam egy veszedelmes betörőt, társát azoknak, akik ma üldöztek.

Most mindent tud. Hogy én, az ön közbelépése nélkül, hideg ember lennék, az tisztán áll előttem. Ha oly helyzetbe jönnék, hogy önnek ezt viszonozhatnám, feltétlenül számíthat leghibebb szolgálatomra. Mi lett volna szegény Szabinnából, mi kedves kis Alfrédemből, ha ön segélyemre nem jön!

(Folyt. köv.)

Délután: V-VII. hittan (gymn. és reál). II. b) nyelvek. III. reálisk. (gymn.). III. nyelvek, IV. reálisk. (reál).
Jun. 17. Délelőtt: IV. nyelvek I. a) reálisk. (gymn.). I. reálisk. (reál).
Délután: VII. nyelvek, történelem, V. 6-nyelvek (gymn.), VII. magyar, történelem (reál).
Jun. 18. Délelőtt: I. b) nyelvek, IV. reálisk. (gymn.). V. nyelvek (reál).
Délután: II. a) reálisk. III. nyelvek (gymn.) VI. nyelvek (reál).
Jun. 19. Délelőtt: V. nyelvek, IV. reálisk. (gymn.) II. nyelvek (reál).
Délután: II. b) reálisk. (gymn.). III. reálisk. (reál).
Jun. 21-23. gymn. szóbeli érettségi vizsgálat.

Jun. 21. Délelőtt: VI. reálisk. (reál).
Délután: V. történelem, magyar (reál).
Jun. 22. Délelőtt: IV. nyelvek (reál).
Jun. 25. Reálisk. szóbeli érettségi vizsgálat.
Délután 2 órakor: gymn. és reál magánvizsgálat (írásbeli).
Jun. 26. Délelőtt: 8 órakor gymn. és reál magánvizsgálat (szóbeli).
Délután: gymn. és reál rendkívüli tárgyakból vizsgálat (francia, gyorsírás).
Jun. 28. Délután: 6 órakor tornavizsgálat.
Jun. 29. Záróünnepély és bizonyítványok kiosztása.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése május 20-án.

Tisza Kálmán miniszterelnök indoklással együtt törvényjavaslatot nyújt be a német választókerületek illető változásokról, melyekről részben fentebb tesztünk említést.

Következett a napirend: a gazdasági bizottság jelentése a képviselőháznak május 16. napján.

A ház a jelentést tudomásul veszi s az arról szóló jegyzőkönyvi kivonatot az elnök azonnal hitelesíti.

A napirend másik tárgya: a közlekedési miniszterium részére az 1885. évre szükséges póthitelről és a pénztári hiányok fedezéséről szóló törvényjavaslatok részletes tárgyalása.

Minden felszólalás nélkül elfogadtatnak.

Következik a pénzügyi bizottság jelentése az 1883. évi közöségi zárszámadásra alapított leszámlás szerinti Magyarország terhére mutatókozó tartozás fedezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Hegedüs Sándor előadó: T. képviselőház! Az 1883. évi közöségi zárszámadások alapján a delegatio legfelsőbb helybenhangyásb részéről határozata folytán Magyarország részéről az 1883. közös államháztartás szükségletének fedezésére 465,173 forint 24 és fél fr. van megállapítva. E törvényjavaslatban a pénzügyminiszter arra kér felhatalmazást, hogy ezen összeget kintalványozhassa. Bátor vagyok megjegyezni, hogy ezen összeg, valamint a másik törvényjavaslatban foglalt összeg is, melynek kintalványozásáról van szó, kiegészítő részét képezi azon 22 millió póthitelnek, a melyet a vita alkalmmal méltóztattak megemlíteni. (Helyeslés a jobboldalon.)

Irányi Dániel eltekint a javaslat pénzügyi oldalától, s a javaslatot azért nem szavazza meg, mert az abból a közöségi viszonyból ered, melyet ő és párta soha el nem ismert. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Horánszky Nándor csupán azt akarja deklarálni, hogy a párta által a pénzügyi helyzetéről fölhozottak alapján a javaslatot el nem fogadja. (Helyeslés balfelől.)

A ház többsége általánosságában és részleteiben is elfogadja a törvényjavaslatot.

Következik a pénzügyi bizottságnak az 1885-ik évi közöségi költségekből a magyar korona országai által pótlólag szervezendő összegéről szóló törvényjavaslat tárgyában előterjesztett jelentése.

Hegedüs Sándor előadó: T. ház! E törvényjavaslatban két összegre vonatkozólag kér felhatalmazást a kormány, hogy a közöségi költségek fedezése céljából azt utalványozhassa.

Az egyik összeg a póthitel, melyet a delegatio a közös kormányának az 1885-ik évi számlájára megszavaztak és mely legfelsőbb jóváhagyással megerősített. Ez összeg 209,000 trtot tesz ki, a melyből Magyarország terhére 65,626 frt esik.

Az hiszem, hogy ez bővebb indoklást nem kíván és ennek következtében a törvényjavaslatnak ezen részét a t. háznak elfogadására ajánlom.

A törvényjavaslatnak másik része ugyan- csak az 1885-ik évre vonatkozik. Ez azonban nagyobb összeg, amennyiben 4,273,091 frt 20¹/₂ krajczár esik Magyarország terhére és ugy keletkezik, hogy a közös vámjövedék, mely az 1885. évre a közöségi költségek fedezésére fel volt véve, 16 milliónyi összeggel volt előirányozva; minthogy azonban a restitutio, különösen a cukorvámrestitutio nagy mértékben vette igénybe a vámjövedéket, t. i. 10 milliónál nagyobb összeggel, mint előirányozva volt, másfélől a vámjövedék 2,885,797 frt 48 krral kevesebb volt, ennek következtében a fedezet nem folyt be abban a mértékben, amelyben előirányozva volt.

Igy keletkezett az az arány, a melyből Magyarország terhére 4,273,091:20 és fél frt esik. E hiány nem egész összegében kíván fedezetet a magyar államháztartástól, azért, mert a fogyasztási adóviszterítés nagy mértékben vévén igénybe a vámjövedéket, Magyarország javára a fogyasztási adóviszterítés nagyobb összegben teremt meg, mert méltóztattak bölcösen tudni a fogyasztási adóviszterítés a termelés arányában osztatik meg, mert pedig ez a termelés a cukoradónál sokkal kisebb, mint a quataarány, a melyben a közöségi fedezéshez hozzájárulunk, tehát nagyobb összeg a közös háztartás fedezéséhez ezen czímen, mint eredetileg előír-

nyozva volt, így tehát abból a 4 millió 273 ezer forintból, mely tulajdonképp póthitelkép szervezendő és utalványozandó az 1885-iki közös háztartás fedezésére, felelve van a fogyasztási adó viszterítéséből Magyarország javára 2,738,000 frt, hogy fedezni szükséges abból a 4,273,000 frtból csak 1,600,000-et kell, ennek folytán tehát ilyen módon ajánlom a t. háznak ezen törvényjavaslatot elfogadásra azon módosítással, melyet a pénzügyi bizottság az eredeti javaslaton tett, miszerint a közös államháztartásnak elszámlolását és ennek folytán a felelősséget természetesen fenntartja és kiköti ügy, hogy ez az egész összeg csakis mint póthitel lenne megszavazandó és utalványozandó, melynek egész elszámlolása az illető fórum hatáskörének fenntartandó.

Ajánlom a törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául. (Helyeslés a jobboldalon.)

Orbán Balázs b. nem fogadja el a javaslatot.

Csanády Sándor: T. képviselőház! Tisza Kálmán miniszterelnök (Derülttség: Halljuk! Halljuk!) egy pár héttel ezelőtt a köztörvényhatóságokról szóló törvényjavaslat általánosságban való tárgyalása alkalmával mondott egyik beszédét körülbelül e szavakkal rekesztette, zárta be: hogy önök — ránk, a 48-as és függetlenségi pártba mutatva — kisebbségben vannak, annak a nemzet józan esze az oka. (Ugy van! jobbfelől.) Majd megmondom én önöknek, hogy önök hogy vannak. (Élénk derülttség.) Megbotránkozolag, vérlázítólag hatottak reám t. képviselőház. Tisza Kálmán miniszterelnök urnak gyanúsító, piszkos szavai. (Nagy zaj és felkiáltások jobbfelől: Rendre!)

Elnök: Kérem a t. képviselő urat, hogy szavait megválogatni sziveskedjék. (Helyeslés jobbfelől.)

Csanády Sándor: A kifejezéshez szoktam alkalmazni szavaimat. (Nagy zaj.)

Elnök: Ne méltóztassék szavait mászó, csak a parlamenthez alkalmazni. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

Csanády Sándor: Mely szavaknak a gazdaság párosult roszakarat azon értelmezést adhatja — (Nagy zaj.)

Elnök: Azt már csak beláthatja a képviselő ur, hogy ez szokatlan és parlamentben; de a világ egy parlamentjében sem szokásosak az ily kifejezések. Kérem tehát a képviselő urat most már másodszor, tessék megválogatni szavait. (Helyeslés.)

Csanády Sándor: Nem mondtam senkire; csak általánosságban beszéltem; hisz még nem is végeztem be, kikről akarok beszélni. (Derültség.)

Melyeknek, mondom, a roszakarat — hát ellagyon a gazdaság párosulat (Derülttség) — azon értelmezést is adhatja, mintha mi, a 48-as párt tagjai oly hitelveket vallanánk és oly elvek győzelemre juttatásáért küzdenénk, melyeknek életbeletétele kártykonyan hathatna hazánkra épp ugy szellemi, mint anyagi és közérkölcöségi tekintetben. Én a magyarzartot határozottan visszautasítottam s Tisza Kálmán miniszter urnak említett rágalmozó nyilatkozatát nem tartom másnak, mint a jövő képviselőválasztásokra vonatkozó kortesfogásnak. De, t. ház, lehet-e józan észszel megtagadni a józan eszt? (Derülttség.) Nem szavazza meg a javaslatot. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Apponyi Albert gr.: T. ház! A jelen törvényjavaslatban megszavaztatni kéretik egy összeg, t. i. 65,626 frt a delegatio által póthitelképpen megszavazott 209 ezer forintból, mely összeg törvény szerint Magyarország költségébe felveendő és ezért ezen összeget, hogy ha az külön előirányoztatnék, megszavazhatnám én is és t. elvtársaim, a kik a közjögi alapon állanak, természetesen hozzájárulnának.

Az azonban, midőn az általam említett alapon, ezen törvényesen megszavazható összeg együtt még egy más nagyobb összeg, t. i. kerek számban 4 millió 273 ezer frt kéretik, amely összeg az 1885. évi határvámtétel viszámadarásából, tehát a közöségi fedezet egy hiányának pótlásából ered, ezen második tétel, véleményem szerint, a mi mostani alkotmányunk folytán, az országgyűlés által helyesen meg nem szavazható. Mert ez, a mi alkotmányunk szabályai szerint, az 1885-iki közöségi zárszámadásoknak tárgyalása alkalmával a közöségi bizottságok által állapítandó meg és csak ha az megtörtént, képezheti a magyar országgyűlés szavazásának tárgyát.

Miután ez a mi meggyőződésünk szerint így áll, a nélkül, hogy e tárgyban hosszabb vitát provócálni akarnék, ennek egyszerű constálásával kijelentem, hogy ezen alkotmányjogi szempontnál fogva, minthogy a megszavazható és a szerintünk meg nem szavazható tétel egy összegben irányoztatik elő, a jelen törvényjavaslatot mi nem fogadjatjuk el a részletes tárgyalás alapjául. (Helyeslés balfelől.)

Helfy Ignác: Az Apponyi gróf által fölvetett kérdés a pénzügyi bizottságban szintén fölmerült, mely pedig egy kormánypartii képviselő aggodalma folytán, ki azt hangsúlyozta, hogy aggasztó megszavazni olyan összeget, a mely a delegatio elé tartozó, de eddig még a delegatio előtt nem is volt. Akik elfogadták a fennálló közöségi szervezetet, azok legalább a törvényességet kötelesek tiszteletben tartani, de ugy megszavazni valamit, hogy majd a delegatio fogja azt jóvá hagyni, veszedelmes praecedens. Kéri tehát, hogy a javaslat hagyassék függőben, a míg a fölött a törvényes fórum döbött.

Hegedüs Sándor előadó az Apponyi által felvetett kérdésre s a pénzügyi bizottság álláspontjának igazolására válaszolt, mire a ház többsége részleteiben is elfogadja ugy a szakaszt, mint az egész javaslatot.

Következett a kereskedelmi miniszter válasza az E ny e d i és Z a y képviselők által tett interpellációra.

Széchedényi Pál gr. földmívelési-, ipar- és kereskedelmi miniszter az interpelláció által érintett romániai kereskedelmi- és vámszerződésre vonatkozólag kijelenté, hogy a kormány a lehető legelőzékenyebb álláspontot foglalta el s hajlandó volt állategéségi conven-

tiókat kötni Romániával, de nem találkozott hasonló előkezőkkel. Constátta, hogy a szerződési tárgyalások tényleg megzakadtak s a v a m h á b o r u e l ő t t l u n k. Minthogy azonban a vámháború következményei sok k a l n a g y o b b m é r v e n s u l y o s o d n a k R o m á n i a v á l l a i r a. a monarchia méltóságán aluli volna és formálisan megzakított tárgyalások megújítása iránt a kezdeményező lépéseket megtenni. A kormány szivesen fogja venni, ha román részről a tárgyalások megújítása iránt inicitiaiva fog történni s addig is igéri, hogy minden lehető meg fog tenni az iránt, hogy a beálló vámháború esetleges hátrányainak eleje vétessek.

A ház — mint táviratilag már jeleztük — tudomásul vette a miniszter válaszáat.

Ezzel az ülés véget ért.

II.

A főrendiház tegnap ülésen egy általánosságban, mint részleteiben, elfogadta a községek rendezéséről és a törvényhatósági tisztviselők elleni fegyelmi eljárásról szóló törvényjavaslatokat.

Külföld.

A görög hadsereg lefegyverzése

— mint a W. A. Z.-nak május 20-iki kelettel jelentik — tényleg már megkezdődött. Hogy azonban a hir mennyiben valósul meg, illetve mennyiben hiteles, az talán már huszonegy óra múlva meg fog bizonyosodni.

Az Orleans-hercegek kiutasítása.

Párisi újabb jelentések szerint a köztársasági párti hírlapok legnagyobb része a hercegek kiutasítását követeli, míg némelyek oda nyilatkoznak, hogy a kiutasítás eszélytelen volna. A conservatív lapok kiemelik, hogy a szombati fogadtatás nem brt politikai tünetés jellegével. A „Monteur” oda nyilatkozik, hogy a hercegeknek ki lehet ugyan utasítani, de az elvet nem lehet ki-pusztítani. — A kormány részéről is elismerik, hogy az utolsó minisztertanács az Orleans hercegek kiutasításával a foglalkozott. Szóba jött, hogy a kormány a számtalms elrendelésre külön törvényt kérjen a parlamentől. Határozatot nem hoztak. A párisi gróf is gyanítja, hogy valami készül ellene, mert lassabon utjára magával vitte összes fontosabb papirusait.

A oszár, a bolgár fejedelm és a román király találkása.

Czernowitzból jelentik: Kazimir Emil ezredes, az román király hadsegéde f. hó 17-én ideérkezett, hosszasan értekezett az itteni consullal és tegnap tovább utazott Oroszországba. Missioja abból állana, hogy előkészítse az orosz czár, az román király és a bolgár fejedelm találkását.

Legújabb posta.

A görög kamarai elnökválasztás ügye háttérbe szorítja a lefegyverkezés híreit.

Athénből május 20-iki kelettel jelentik erre vonatkozólag a következőket: Delyannis barátai tanácsa ellenére jelöltette magát a kamarai elnökségre. Előnké azonban Stephanopolus a Tricupis-párt jelöltje választott meg 136 szóval Delyannis ellenében, a kire 76 szavazattal esett; azonfelül 7 fehér szavazó ezüzlada adatott be. Ez eredmény dacára azt hiszik, hogy a kamara a Tricupis-cabinet megalakulása után föl fog oszlattatni.

A kamara mai ülésén előnké Stephanopolus a Tricupis-párt jelöltje választott meg 139 szavazattal 78 ellenében, mely Delyannisra esett. Tíz szavazó lap úresen maradt. Sotriopolus, Deligiorgis és Rhalis, dacára annak, hogy mostanig Tricupis-szal ellenséges labon állottak, hogy a pillanatnyi válság megoldása gyorsítsák, párt-hiveikkel együtt Tricupis jelöltje szavaztak, a ki most a kormány megalakításával meg fog biztatni. Tricupist a házból kilépése alkalmával a roppant néptömeg kíséerte. Tricupis a néphez beszédét intézett, mely őt élénken üdvözölte. Szólv megjegyzi, hogy a népnek, ily válságos pillanatokban nem szabad örömet nyilvánítania. A kamara szavazata tanusítja, hogy a képviselők politikai érzelmelem bírnak, minután fölfogták Görögország kinos helyzetét, mely súlyos szerencsétlenségeket élt át. Azonban semmiesetre sem szabad késélységs politikai által eleje fog vétetni, mely lehetővé teend Görögországnak, hogy ismét kezébe vegye sorsát.

Tricupis délután 3 órakor a királyhoz hivattott. Tricupis holnap meg fogja allokizni a kormányt s előbb még ma este barátaival értekezni fog.

A oszár a fekete-tengeri hajórajhoz a közetköz napiparancsot intézte:

„Harminez esztendőnél több ideje annak, hogy a fekete-tengeri hajóraj hőstetteket mivel s magát Oroszország javáért feláldozta. Most e hajóraj a haza örömeire újból föltámad. Én békés uton akarom esohajtom a nép javát előmozdítani, de a körülmények megnehezíthetik ohajjam teljesülését és arra kényeszeríthetnek, hogy a birodalom méltóságát fegyveres kézzel védjem meg. Ti velem együtt sikkra fogtok szállni, azzal az odaadással és a kortársakat bámulatra keltő kitartással, melyet elődeitek nagygyatam felhívására tanusítottak. Azon a vizen, mely az ő hőstetteik tanuja volt, reátok bízom Oroszország becsületének és biztonságának megvédését.”

A szerb scupstina.

Belgrádból jelentik: „Samonprava” radicalis lap által közölt híteles névsor szerint a radicalis képviselők száma 33. Miután a radicalisok csak mintegy 15-en vannak, a megválasztott haladó pártiak számát 63-ra teszik. E szerint a kormány többsége nagyobb, mint korábban volt. — Christies Milán, a román szerb ügyvivő kinevezett a külügy-miniszterium közigazgatási osztályának vezetője.

Franczia trónpraetendensek kitasítása. Párisi lapok jelentései szerint a tegnap (20-ikán) tartott minisztertanács a hercegek kitasításának kérdésével foglalkozott. A „Liberte” szerint a kitasítás elve, úgy látszik, tulajdonképpen elfogadva, de az iránt még nem jött létre megállapodás, hogy ki ellen és mi alakban mondassék ki a kitasítás. Végleges határozat csak kedden hozatik. A „Français” szerint a párisi gróf kitasítása eszélytelen és Franciaország érdekeivel ellentétes intézkedés volna. A kitasítás a herceget nem alacsonyítja le Franciaország szemében.

Összeesküvés Albániában. Az albániai török hatóságok, főleg a durazói muszterif Hafiz pasa egyre folytatják a vizsgálatokat, melyek Albániának a görög által leendő annektációját tervező titkos szövetségek ellen irányulnak. Gani albán béget, ki egyike az összeesküvőknek, elfogták őt cselédjével együtt. A nyomozásból kiderült, hogy a görög propaganda egész Albániára kiterjed.

Előfizetési felhívás

„ARADI KÖZLÖNY”

csinmű politikai napi lapra; megjelen hétfőn és ünnepek utáni napokon is.

Negyedévre 3 „ 3 „ 50 „
Félévre 6 „ 6 „ 7 „

Arad, 1886. évi májushóban.

Az „Aradi Közlöny” kiadóhivatala.

NAP T A R.

Május 22. Szombat, Róm. kath. Ilona, Julia. — Prot. Athaná. — Görög-orosz (május 10.) Zebot. Si mon. — Nap két 4 ó. 15 p., nyug. 7 ó. 40 p.

Május 23. A hadastyán-egylet majálisa a család érdekében.

H I R E K.

Arad és Vidéke.

Személyi hírek. T a b a j d i Károly főispán Lugosra érkezett s ott a számonkérő szék élén megvizsgálta a megyei központi irodákat s a tisztikar tevékenységét. — O r m á s Péter alispán tegnap délután Pécskára utazott.

Arad város pénzügyi bizottsága tegnap délután 5 órakor tartott ülésében fellépett a közmunka- és az utalapról betervezett számadásokat, s azokat rendben találván, jóváhagyás végett a tanácshoz terjeszti fel.

Katonai brutalitás cím alatt lapunkban közölt hírnökön vonatkozólag küldött még a következőket. Az aradi járási szolgabíró és felvett és hozzá betervezett jegyzőkönyvek alapján rögtön jelentést tett az alispánhoz, ki az esetről értesítette a katonai hatóságot és szigorú vizsgálatot kért. A katonai hatóság az ügyben érlelyesen és gyorsan járt el, az ügyet maga a várparancsnok intézte el. Ennek köszönhető, hogy a tettesek most már el vannak fogva, és minél előbb elveendő megérdemelt büntetésüket.

Majális lesz ma a csásári erdőben. A helybeli elemi iskolák növendékei, tanítók vezetése alatt, korán reggel zeneszó mellett rándulnak ki az erdőbe, hogy ott a szabadban egy élvezetes napot töltsenek el. Délután valószínűleg tánc is lesz, melyben a felöltöttek vesznek részt. Mindez azonban csak úgy, ha az idő megengedi.

Megjutalmazott csendőr. Az arad-körösölgvi vasút kaposzhegyi órházánál alkalmazott pályőr gyilkosának kinyomozására részére a vasutársaság annak idején jutalmadit tűzött ki. A tettes, mint tudva van, elfogattat és átadott a büntető igazságszolgáltatásnak. Ez pedig V á r h e l y i Márton világi csendőrségi őrsparancsnok fáradozásainak eredménye. Ennek alapján a vasút igazgatósága tegnap 25 forintot küldött a megye alispánjához, hogy azt elismerésül kifejezése gyantán V á r h e l y i Márton őrsparancsnok kezébe juttassa.

A diphteria orvosa. H e v e s i Vincze orosházi lakos csodaszert gyógyításairól sokat beszélt, minek folytán a belügyminiszter megengedte neki, hogy az általa állított fellalált szerrel orvosi felügyelet alatt a gyógyításokat eszközöljön. Miután azonban a gyógykezelés csak egy esetben végződött sikerrel s két esetben a baj az ő gyógykezelése mellett is halálal végződött, dacára, hogy még az első stadiumban vételezt gyógykezelés alá. E miatt dr. K i s s Ferenc megyei főorvos Hevesi további működését beszüntette, kijelentvén, hogy csak számos kísérlet után tudná bebizonyítani, vajjon Hevesi gyógykezelésénél a gyógyulás-e, vagy a halálhoz való letelést eset?

Boltkirablás. F a z e k a s - V a r s a n d r o l i r i a levelezők: P e t r o v i c s József helybeli kereskedő boltját f. hó 16-án éjjeli ismeretlen tettesek feltörték és abból mintegy 200 forint áru portékát elraboltak. A vizsgálat erélyesen folyik.

Megjártá. F. H. székfaluhi kasznár tegnap este a Maroson csónakon jött át Aradra. A csónakba vele egy időben még két fiatal ember isült, kik, a mint látszott, egy kisse többet ittak a kelletnél az ujaradi serből, s nagyon jókedvűek voltak. Egyikük a révésznek fizetett s két személyre 50 kr helyett csak 11-et adott. Mikor pedig a révész követelte a krajczárt, csak hosszas szitkozódás után adták oda neki. A csónakban folyton szidták a révészt és rakoncátlanokdakt, úgy, hogy a kasznár meguntán a dolgot, kényszerítve volt rendreutasítani. Erre elhaltgattak, de kis idő múlva vele kezdtek gorombáskodni s midőn a partra értek, tetleg is

bántalmazni kezdték, sőt egyikük, valami G. J. nevű, kikapta a kezében levő táskát, melyben 900 ft és egy 180 ftos aranyóra és lánc volt, s azzal a hajó-utezába futott. A kasznár üllőzni kezdte és sikerült is a szeméjvök segítségével elfognia, s így táskáját visszakapta. Kalapját azonban a rakoncátlanokdók elvették s kabátját összetépték, s még egy jó esomó ftileget is kapott.

Hazánk és a főváros.

A „Tribuna” sajtótere. Coroján védő-üggyvéd a Pacurar Pop Cornél és Slavici János részéről beadott semmisségi panaszt visszavonta, s így a „Tribuna” pörében hozott ítélet jogerőssé vált. A törvényszék nem sokára főszojtja Pacurart, hogy büntetését kezdje meg; Pacurar, mint a „S. D. T.” írja, az egy évet vagy a vázi fogházban fogja kitölteni, vagy a naszódi járás új börtönében.

Gyermekgyilkos apa. Budapestről sürgönyzik lapunknak: K a l t e n e c k e r Antal napszámot tegnap (csütörtökön) meggyilkolta két gyermekét s azután önmagát is el akarta veszíteni, de ebben felesége megátolta, mire Kaltenecker eltűnt hazulról. A gyermekgyilkos napszámot, felesége feljelentése folytán, a rendőrség ma (pénteken) elfogta.

Pánszláv tüntetés. Liptó-Szent-Miklósos máj. 18-án az ipariskola rakoncátlan növendékei oly galád eljárásra ragadtatták magukat, melyhez fogható ritkán hallani. Midőn az isola igazgatója este 6 órakor a tanítás megtartása végett belépett, a katedra tele volt mindenféle rondsággal s midőn az igazgató a fölött megbotránkozásának adott kifejezést, óriási kacaj támadt a tanulók közt: éktelenül ordítottak, kibájták s dobálni kezdtek az igazgatót, ki eltávozván, az iskola termét a növendékekre zárta s az ajtó mellé őrt állította, a szolgabíróhoz ment intézkedés végett: a szolgabíró erre négy városi hajdút küldött a városi kapitány vezetésével, kik miután az osztály nem árulta el a tetteseket, minden ötödiket, összesen 17-et fogházba szállítottak. Hogy az iparos-tanokok ily halatlan vakmerőséget elkövettek, annak okait nem kizárólagosan a tanulók felelőtlenségében kell keresni, hanem jelentékeny szerepük van e gztetben az iparostanulók mestereinek is, kik elfojthattak ellenszenvvel viseltetnek ez iskola iránt, mert magy a r.

A titkoldások áldozata lett Löwenrosen Armin 18 éves betiszte. A fiatal ember a mellén levő szurási seb miatt esztörtökön a Rókusba vétette fel magát, hol azt mondta, hogy a sebet véletlenül ejtette magán tolkásával. Beszédének azonban nem aittak hitelt s jelentést tettek a rendőrségnek, mely a fiatal embert ma délelőtt a kórházban kihallgattatta. Hosszas faggatás után végre bevallotta, hogy öngyilkossági kísérletet követett el; egy hét előtt a városligetben revolverrel melbe lötte magát, mert nem tudott rendes foglalkozáshoz jutni. A lövés azonban nem volt halálos, mit ő annyira restelt, hogy tettét mindenki előtt eltitkolta, sőt akkor sem vallotta be, midőn tegnap heves fájdalom következtében kórházba szállítottatta magát. Ez idő alatt a seb annyira elmérgesedett, hogy az orvosok már nem segíthettek rajta. A sebláz tegnap este teljes erővel kitört rajta, ma déltájban eszméletét veszte és délután 1 órakor meghalt.

Meggyilkolt gyermekek holtstéere akadtak esztörtökön este az Anyaföldön két kendővel betakarva a rosztblákon. Az egyik öt-hat hónapos csecsemő, a másik hat éves gyermek. A csecsemő kézzel lett megfojtva: szájába véres kendőt gyömösöltek; a hat éves fiu nyakán a fojtogatás nyomai is észlelhetők. Szájába gaz volt tömve és nyakra körö hurkot vetett az elvetemült gyilkos. Anynyit már constatált, hogy a gyilkosság déltájban történtett és hogy a meggyilkoltak nem uri gyermekek.

A szarvak. Z a n d i János kosarakat fonott egész negyvenéves koráig, míg végre egy kaczás fiatal leányzó őt találta befornni. Férj és feleség lettek, és Zandi nagyon boldog volt; a boldogság azonban csak addig tartott, míg egy délután a házmester azt nem mondta neki: „halja maga Zand, maga nem kosárfonó, hanem szarvasmarha.” Zandi elérlette a czélját s csak ennyit mondott rá: „Maga is ezt mondja? Mert más is mondta már, de nem hittem el!” És ettől rögtön egy revolvert, bedugta a zsebébe, s mikor a felesége ma reggel piacra ment, cime alatt utnak indult, a revolveres kosárfonó nyomon követte. Persze nem a piacra jutott, hanem a városligetbe, hol a szép asszonyt már várta egy padon valaki. Csinos ifjú ember volt, jól öltözve, virágot viselt a gomblyukában, s a kosárfonó menyecskének hirtelenében pirosra eszította a két arcát. Zandi ekkor elölgött s a gyantalan uriemberre, akit különben Janicsnek hívnak s rajzoló egy műépítőnél, rálött. Janics megzsaladt, Zandi utána, s még kétzer lött rá, de nem sebesítette meg súlyosan, úgy, hogy elmenekülhetett. Most a János-kórházban van, Zandi pedig a rendőrség börtönében.

Rövid hírek. A király ő felseje kétezár forintot adományozott a dobó tűzkárosultaknak. — Erzsébet királyaszonny még e hó végéig a fővárosban marad. Május 30-án ő felseje egyenesen Bajorországba a starnbergi tóhoz utazik s ott két hetet fog tölteni. Mária Valéria főhercegnő, ki szintén fővárosunkban marad, esztörtökön kirándult Gödöllőre. — Főhercegnőnk látogatása. Clotild főhercegnasszony és leánya, Mária Dorottya főhercegnő, esztörtökön gróf Zichy Irén udvarhölgy kíséretében az Andrássy-utí állami tanítóképző-intézetet látogatták meg. — Mayer tábornok szobra. A főváros a budai új árvaház alapítójának, 1867-ben elhunyt Mayer Ferenc tábornoknak mellszobrát fölláttatja az intézeti épület előtt. — Aranypléisa. Tóth Antal, győrnádorvárosi esperes plebános f. hó 16-án ünnepele meg papása 50 éves jubileumát s mutatta be aranymiséjét. — Magyar expedíció a Kaukázusba. Dr Schafarzik Ferenc geologus engedélyt

nyert arra, hogy a folyó év nvarán Déchy Mór ismert hazai geographus társaságában a Kaukázus hegyesgeben tanulmányi utazást tehesen. — É k s z e r l o p á s híre érkezik Szegzárdról, hol feltörték a Prank János ékszerboltját s ezer ft arú drágaságot vittek el. — Ismeretlen rabló k. Nagylétán betörték Lösei Mihály földműves házába, a gazdát s nejét megköztözték s 2205 ftjokat elvették.

A nagy világ.

Az elmebeteg király. Münchenből írják, hogy immár gondolni se lehet arra, hogy a királylyal megegyezésre lehessen jutni az udvartartásban javasolt nagyobb megtakarítások nyáben. A király visszutasított „minden további zavarást ez ügyben.” A miniszterek nem tudják mit tegyenek. Mivel Schneider cabinettikár lemondott állásáról, megszünt minden közelebbi érintkezés a hercegek, miniszterek és a király közt, ki hajlíthatatlan ragaszkodik szabad rendelkezési jogához. A kormány nem érzi magát azon helyzetben, hogy az országgal szemben továbbra is felelősséget vállaljon a jelen helyzetért s mint hírlík, egy bizalmas miniszteri tanácskozásban elhatározott, hogy az egész miniszterium benyújtja határozott lemondását a királynak.

A hazátlan költő. K r a s z e v s k i, a híres lengyel genyirő, nemrég azon kérelemmel fordult a berlini kormányhoz hogy betegsége folytán hosszabbítsa meg neki a fogsága szabadságidejét. De e kérelmét föltétlenül megtagadták s utasították, hogy nyomban térjen vissza a magdeburgi fogságba. Kraszevski azonban ez idő szerint teljesen képtelen utazni s két német orvos — porosz alattvaló — által aláírt bisonyítványt küldött be a porosz kormányknak. Ez azonban mindezt nem vette figyelembe s a költőért letett 22.000 márká övadéket elveszettek nyilváníttotta. — Kraszevski egy levélben most ezeket írja: Immár Németország el van előlem zárva, s minthogy Ausztria szoros barátságban áll Németországgal, attól félek, hogy Ausztria is kitasít. Olaszország gyöngös gondosan kerül, hogy Bismarckot megharagítsa; ő tehát nem fog védelmébe fogadni. Franciaország nem akar rólam hallani s Svájc is megtagadja tőlem a menekedést. Hol találjak pihenő helyet? Egy 74 éves öreg emberre ez iszonyu kérdés!

Az ezüstkirály szobakárpitja. Mackay-t, az amerikai többszörös milliomost hívják ezüstkirálynak, nagy ezüsthányja után. Mackay nemrég unjonan rendezette be pipák-szobáját, melynek butorzata közönséges hajtott fából készült ugyan, a szobabereendezés mégis 100.000 frankba került. A szoba falai ugyanis merő európai bankjegyekkel vannak kárpitozva. A padlása csupa osztrák-magyar egyforint-tosokkal van arányosan kirakva, a középsőillagot egy 10 frtos bankjegy képezi, a szégyelidítés pedig 5 forintosokból áll. A falakon francia, angol, orosz, olasz bankjegyek vannak különböző figurákba beosztva.

A halokló Ranke. Az ősz történetről állapota, mint Berlinből távirják, reménytelen. Dr Reinicke tegnap tudatta e magas kornu beteg családjával a lesújtó hírt, hogy a halál minden órában beállhat, de a legjobb esetben is csak néhány napig fog élni a beteg. Ranke e hó első napjaiban lett beteg és vasárnap óta mozdulatlanul szótlanul, lecsukott szemmel fekszik, csak néha jó eszméltre és ismeri meg övét. Ranke ágya körül vannak betegé váta őta gyermekei, a lelkész, a gárda kapitány, Kötz báróné. A német császár eddig minden napon tudakozódott az ősz tudós egészségi állapotá után.

Gyermekjátéktárgy-kiállítás rendez az idén a nagykanizsai kisednevelő-egyesület augusztus 15-től szeptember 15-éig terjedő időtartamban. A derek egyesület ezen mindenesetre helyes és életrevaló eszme megvalósításával azt akarja elérni, hogy az a sok ezer forint, a mit ilyen gyermekjátéktárgyakért évenként a külföldre juttatunk, a hazai ipar előmozdítása czéljából ezental a hazai iparosoknak jusson. E czélból az egyelet a gyermekjátéktárgyak hazai készítőit, az ezek előállításával vagy eladásával foglalkozó gyárosokat és kereskedőket felhívja, hogy gyermekjátéktárgyaikat a készítési hely es ár megjelölésével legkésőbb július végéig B á t o r i Lajos egyesületi titkárhoz Nagykanizsára küldjék el, a ki egyszerűn minden ezen ügyre vonatkozó kérdésre felvilágosítással szolgál.

Hogy korteskednek Genuában? Genuából távirják, hogy a ponte del moi választási banketten a klerikálisok és radikálisok addig kapcsolatták egymást, hogy utóljára egyik szonokot helyéről lelétek és véresre verték, mire az egész gyülekezet súlyosabb érveit: a székeket, botokat vette elő. Az érdeklődés kihatót az épület körül összegyülekezett tömegre, ki közpört ontott a banketűző házra, sőt revolverlövéseket is tett. Hét ember súlyosan megsebesült. Az érkező rendőroket is ködöbálással fogadta a tömeg, úgy, hogy a rendőrség kénytelen volt fegyverrel használni. Számos elfogatás történt.

Az elnök czíme. Néhány nappal ezelőtt Lamotte hercegnéne zenei reggély volt Párisban s a vendégek közt megjelent Cleveland amerikai elnök Párisban idező jégyese is. A fiatal leány általános figyelemre részesült, a magas arisztokrácia szonogott körülte; szóltak helyzetéről, hivataláról: Persigny hercegnő pedig sajnálkozását fejezte ki a fölött, hogy a leányunk nincs és nem is lesz semmi czíme: „Ont úgy-e bír egyszerűen Cleveland asszonyunk fogják hívni?” „Oh, ezt csak az idegenek teszik”, válaszolt a fiatal amerikai; az elnök otthoni használatra egészen sajátos czimet volt szives nekem adományozni. Mindenki kíváncsian tekintett felé, mire Polson kiasszony, a jegyes elpirulva így szól: „Az elnök engem „kedvesnek” nevez. Kiváhat-e egy nő szebb czimet magának?” A házasszony megölette kedves vendégét s így szól: „Igazan van kedvesem, s nekem úgy tetszik, hogy ön e czimet életfogytiglan megtartja.

Rövid hírek. Egy consul me r e n y l e t e. Mint a „P. Lloyd”-nak Catania-ból jelentik, az ottani hollandi consul, Olf

mant, állítólag mert gazdasszonya ellen gyilkos me r n y l e t e t i n t e z t e t, elfogták. — R e c l a m Egy német lapban az a hirdetés olvasható, hogy a vasuton egy ur, kinek kabátját a vonatvezető az ajtóba esítte, megfogózkodott egy közel oszlopon s a vonatot így megállította. Ezt erős kabátjának köszönhető. Ilyen szabó-reklamot még Amerikában sem producálnak mindennap. — L i v e r p o o l b a n a diadalnap, melyet Victoria királynő látogatása alkalmára emeltek, összeomlott s több ember megsebesült. — A b o c h a n i s z i n h á z e napokban, kevéssel az előadás kezdete előtt kigyuladt és teljesen le is égett: emberélet nem esett áldozatul. — S t r i e l e k mellett, Morvaországban, tegnapelőtt egy esendőrőrsvezetőt orozva léletek: gyanus munkásmozgalmak is mutatkoznak Morvaországban. — R o g o z i n a z k i lengyel Afrika-utazó, ki Kamerun bejárta, arról ír munkáját az olasz királynak ajánlotta, egy krakói lap szerint hálából azért, hogy Humbert király közben járt Kraszevskiért. — C a p - C o a s t - C a s t l e b o l jelentik, hogy a bequasi törzsheliek negyvenöt német kereskedőt elfogtak és lemeszárítottak.

KÖZGAZDASÁG.

Vámháboru Romániával.

— május 21.

I.

Retorsiók Románia ellen.

Minthogy a Romániával szemben terdvé vett kereskedelmi politikai retorsionális rendszabályok végrehajtása esetleg törvényhozási intézkedéseket is fog szükségessé tenni, az ezen rendszabályokra vonatkozó rendeleteket mindkét kormány csak két-három nap múlva fogja közzététetni.

A „Bud. Corr.”-nek B u k a r e s t b o l táviratilag jelentik, hogy mindazon körökben, melyek Osztrák-Magyarországgal kereskedelmi összeköttetésben állnak, — és ezen körök kiterjedése sokkal nagyobb, miat általában velük — élénk mozgalom nyilatkozik az irányban, hogy a kormány a szerződési tárgyalásoknak Osztrák-Magyarországgal leendő újra felvételére rábírássék. Feltűnő, hogy a legelőkeltebben agítálnak ez irányban azoka német exportezégek ügynökei és bizományosai, kik Romániában erősen érdekelve vannak. Ennek magyarázata abban keresendő, hogy számos román kereskedő egész nyíltan kijelentette, hogy vámháboru esetén nem fogják adósságaikat megfizetni s bizonyos lapok már is hazafüi köteleltségnek jelentik ki, hogy egyelőre külföldre egyáltalán semmi pénzt nem kell küldeni.

II.

A jegyes zsákok kezelése.

Az új vámtörvény intézkedéseinek tudvalevőleg ez év július 1-én kellene életbe lépni, a két kormány közt létrejött egyezkedések alapján. Miután azonban még tökéletesen elég idő van arra, hogy azon időpontig a törvényjavaslat mindkét parlament által elintéztethessék és szentesítés czéljából ő felsége aláterjeszthetessék, nem fogok fenn indok arra nézve, hogy a kormányok az említett megállapodástól eltérjenek.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara szükségesnek találta a képviselőháznak már bemutatott vámvonella egyetlenegy tételére nézve a közgazdasági bizottsághoz emlékiratot intézni, melyben azon kérelmet fejezi ki, hogy azon javaslathoz hozott intézkedés, mely szerint a használt jegyes zsákok csak a visszbehozatal alkalmával kezeltesseken vámmentesen, ejtessék el s mondassék ki az ily zsákoknak általában vámmentes behozhatósága.

Úgy látszik, hogy a kormány által javaslatba hozott ezen intézkedés tekintetében téves felfogás áll fenn. Ugyanis, hogy az 1882. évi vámtarifával külföldi zsákokra kirott vámmentes kijátszásnak, az utóbbi évek folyamában állítólag használt jegyes zsákokkal nagy visszacsélet üztek, a mennyiben egész Európából nemcsak használt jegyes zsákok özőnöltek be Ausztria-Magyarországba, hanem használtak czimzen új zsákok is csempészettek a vámtérletre.

A most javaslatba hozott intézkedés egyáltalában nem azt czélozza, hogy jövőre a külföldi gabnakereskedőknek saját zsájkaik használatá megnehezítsék vagy lehetetlenné tétessék, minthogy ezen kereskedők, hatényleg csak saját zsájkaikat használják, ezekért csak egyetlen egyszer fognak behozatali vámtól fizetni, azután zsájkaikat, ha jeleznek és a kiviteli vámbélyegvekkel vannak látva, kényőlkedvők szerezint akárhányszor behozhatják vámmentesen.

(Gazdáinknak teljességgel nem fekszik érdekében, hogy egyrészt az országban létrehozott zsájgyártási ipar, másrészt pedig a nagy számú belföldi zsák-kölesző-intézet a vámtörvényi rendezes kijátszása által súlyos károkat szenvedjenek.)

Vegyes közlemények.

M. kir. államvasutak. A rajnavidek-westfalli osztr.-magyar kötelekforgalomban 1885. évi október 15. óta gabonadíjszabáshoz f. évi május 15-én az I. sz. pótlék lépett életbe, mely a fűdizszabásban foglalt díjtételek részbeni módosítását, valamint árkelet-táblázatot tartalmaz. Ezen pótlék a m. kir. államvasutak díjszabási osztályában kapható. Budapest, 1886. május 19-én. Az igazgatóság.

A németalföld-osztr.-magyar vasuti kötelekben 1880. évi január 1-től érvényes díjszabás III. részéhez f. é. május 20-ával a XVIII. pótlék lép hatályba, mely margarinná nevezte új díjtételeket tartalmaz. Ezen pótlék egyes példányai a kötelekben részes vasutagatoságoknál, tehát a m. kir. államvasutak díjszabási osztályában is (Andrássy-ut 75. sz.) kaphatók. Budapest, 1886. május 19. Az igazgatóság.

Hivatalos piaci árak Aradon.

(Május 21.)

1. Gabonaműlek: tiszta buza legnehezebb 7 ft 40 kr, közép 7 ft 20 kr, kétszeres legnehezebb 7 ft 45 kr, közép 5 ft 30 kr, arpa legnehezebb 5 ft 10 kr, közép 5 ft — kr, zab legnehezebb 5 ft 60 kr, közép 5 ft 40 kr, retek-repeze legnehezebb — ft — kr, kukorica 4 ft 70 kr minkt.

2. Liszt: legfinomab 0-ás 18 ft — kr, legfinomabb 1. 17 ft 40 kr, szemelye 15 ft 60 kr, fehér kenyér 14 ft — kr, fekete kenyér 11 ft — kr, rozs u. ft — kr, tengeri — ft — kr minkt. Dara tiszta zaból 18 ft 80 kr, Arpakása 16 ft 80 kr, bab 11 ft 20 kr, lenese 13 ft 40 kr, köleskása 13 ft 20 kr, burgonya 4 ft — minkt.

3. Széna: 1. kötött legjobb 5 ft 20 kr, középserű 5 ft — kr, kátenlen: legjobb 5 ft — középserű 4 ft 80 kr egy mmsza.

4. Kötött vagy ágyi szalma: legjobb 2 ft 50 kr, középserű 2 ft — kr egy mmsza.

5. Takarmányáruak: legjobb 2 ft 50 kr, középserű 2 ft — kr egy mmsza.

6. Alomszalma: legjobb 1 ft 80 kr, középserű 1 ft 60 kr, egy mmsza.

7. Pa: búkk 3 ft 15 kr, eser 3 ft 15 kr, szilfa 3 ft 10 kr, fényé 2 ft 50 kr.

8. Hus: marha 56 kr, borjú 60 kr, disznó 52 kr, juh 40 kr: disznószőr 60 kr, szalonna 60 kr, vaj 1 ft — kr, olvasított vaj 1 ft 30 kr egy tejt.

9. Vegyesek: Borsesz 40 kr, kaja 10 kr, fehér ó bor 30 kr, fehér u bor 20 kr, vörös ó bor 30 kr, vörös u bor 60 kr, ezet 6 kr, pálinka (szilva) 30 kr, sór 28 kr egy liter.

11. Zöldiség: Kel (Kohl) 14 kr, kalarábi (Khole-muro) 12 kr, vees vagy ezéklerépa 12 kr, sárga, vagy murekrépa 14 kr, vereshagyma 10 kr, fokhagyma 14 kr, ezeller 12 kr, petrezselyem 12 kr, pastinák 20 kr, leveles-zöldség (Suppengrünes) 14 kr, tojás darabja 2 kr, bors 1 ft 10 kr, paprika 80 kr kilogrammonként.

S z e s z l e t.

(Május 21.)

(B.) Az üzlet s z i l á r d. Készáru nagyban 24.25—24.50, kicsinyben, 24.75, hordó nélkül per 100 liter %.

Budapesti gabnatózsda.

(Május 21.)

Öt krral magasab. Őzi buza 8.01—03. tengeri júniusra 5.47—48, tengeri júliusra 5.61—62, zab ószre 6.12—6.14, repce 10.4/5 10.4/5.

Budapest, május 21. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) Az esti tőzde zrlati árfolyamai: Magyar aranyjárdék 104.65; magyar papírjárdék 95.05; magyar hitelbank 291.50; osztrák hitelbank 285.70. London 126.85, Páris 50.15.

Szertés kereskedelmi osrnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, május 20. Az üzlet kellemes Magy. uralági óreg, néhez 42.—43.— frtg. magyar uralági fiatal néhez 44.—45.— frtg. magyar uralági fiatal közép 44.—45.— frtg. magyar uralági fiatal könnyű 43.—44 frtg. magyar szedett néhez 42.50—43.— frtg. magyar szedett közép 42.50—43.— frtg. magy. szedett könnyű 43.—44.— frtg. románai bakonyi átmeneti néhez — frtg. rom. átmeneti bakonyi könnyű — frtg. rom. átmeneti bakonyi közép 42.50—43.— frtg. rom. átmeneti eredeti néhez 42.—42.50 frtg. rom. átmeneti eredeti közép 42.—43.— frtg. szerbi átmeneti néhez 41.50—42.— frtg. szerb. átmeti közép 42.—43.— frtg. szerb. átmeti könnyű 42.—43.— frtg. hízó a vasútról mászálva — frtg. — Hízó egy éves élsúlyban — frtg. hízó két éves élsúlyban, 46% levonással — frtg. — Az árak hízalt serteséknél páronként 45 kile 16-os levonással métezasáknak értendők. Románia és szerbiati sertesékek, melyek mint átmenetiek, adáltak el. A serteséknél páronként 4 forint aranyban vámt fejében megértetik.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1886. évi májushó 21-én.

Magyar aranyjárdék 6 sz.	104.30
Magyar aranyjárdék 4 sz.	104.30
Magyar papírjárdék 5 sz.	95.—
Magyar vasuti kölcsön	163.50
Magyar keleti vasuti államkötvény I. kib.	100.50
Magyar keleti vasuti államkötvény II. kib.	128.75
Magyar keleti vasuti államkötvény III. kib.	117.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	105.—
Magyar földterhermentesítési kötv. záradék	105.—
Temes-báni földterhermentesítési kötvény	105.—
Temes-báni földterhermentesítési kötv. zár.	105.—
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	105.—
Horrátszázron földterhermentesítési kötv.	105.—
Magyar szőlőszemelési kötvény	99.75
Magyar nyaromány-sorsjegy-kölcson	119.—
Tiszazabályozási és szegedi sorsjegy	124.—
Osztrák járadék papírban	85.20
Osztrák járadék ezüstben	85.30
Osztrák járadék aranyban	116.25
1880-iki osztrák államsorsjegy	138.50
Osztrák-magyar bankrészevény	875.—
Magyar hitelbankrészevény	289.—
Osztrák hitelintézeti részevény.	282.30
Ezüst	—
Cs. é. kir. arany	5.94
20 frankos arany (Napoleon'sor)	10.03
Német birodalmi marka	62.05
London (3 havi váltókért)	126.85
20 markos	12.40

IDEGENEK NEVSORA.

(Május 21.)

Fohérkereszt-ánál, Dr. Bohón N., ügyvéd, Bécs. Harting Károly, igazgató, Bpest. Hamer Frigyes, gyáros, Kolozsvár. Gyula, magánzó. Arad. Fischer Antal, Schuller R. Fügüs Károly, és Mackner József, kereskedők, Bécs. Hoffman M., Kramer M., és Silber József, kereskedők, Bpest. Maybusch Lajos, kereskedő, Isóly. Ötölth Károly, keresk., Gy. Fehérvár. Reisz A., keresk., Wartberg, Szechenyi Samu, keresk., Csaba, Kolon E., keresk., Prága.

Háromkirályi szállás, Csabenyi Jellőz, Jellőz, Gy. Varsand, Damesdán György, Jellő

BUDAPESTI TŐZSDE.

Május 20.

Pénz		Aru		Pénz		Aru		
M. kir. aranyjár. adóment. 4%	104 40	104 70	Magy. orsz. bank részvény-társaság	283 30	283 50	Pesti közuti vaspálya	460	463
" papíráradék adóment. 5%	95	95 30	Oszt. hitelintézet	875	880	Pesti közuti vasp. élvezet jegyek	260	265
M. vasuti köl. 120 frt o. é. (300 fr.) 5%	153 25	154 25	Oszt. magyar bank	146 50	147 50	Budapesti III. ker. takarékp.	79	81
M. v. köl. 120 frt egyes dbkban	153 25	154 25	I. magyar iparbank	596	600	Országos központi	466	470
M 1869. kel. v. á. kötv. (els.) adóment. 5%	100 50	101	Pesti keresk. bank	203	204	Pesti hazai első	6650	6700
M. 1873. kel. ár. v. ez. (els.) adóment. 5%	128 75	—	Bécsi bizt. társulat	201	203	Egyesült Budapest fővárosi takp.	450	455
M. 1876. kel. aranyban (els.) adóment. 5%	117 50	118	Bécsi élet- s jár. bizt. társ.	3025	3050	Magyar ált. takarékp. részvény	138	140
M. kir. nyereség-kölcsön 100 frt 50 frt drbjá	118 75	118 25	Első magy. általános bizt. társ.	70	71	Alagut	75	78
Tiszai és szegedi kölcsön 4%	124	125	Foncieri pesti bizt. társ.	195	198	Általános waggon kölcs. társaság	215	217
M. k. földtm. kötvények 5%	105	105 50	Magyar-francia bizt. társ.	800	810	„Franklin“-társulat	760	765
" rad. 5%	105	105 75	Pannonia vissz. társ.	518	520	Ganz és társa vasó. és gépgyár	370	375
M. k. földtm. kötvényekemesi 5%	105	105 75	Concordia malom	1160	1170	Gschwindt-féle szeszgyár	255	260
" rad. 5%	105	105 50	Első budapesti malom	252	254	Gyapjum. és biz. I. magyar	650	—
M. k. földtm. kötvények horvát-orsz. 5%	105	105 50	Erzsébet malom	610	615	Keresked. épülete	529	532
M. k. földtm. kötvények erdélyi 5%	105	105 50	Hengermalom	298	300	Könyvnyomda „Atheneum“	965	975
" erdélyi jelz. urb. vk. (100 forint) 5%	98	99	Luiza malom	405	410	Pesti	243	245
Szőlődezmavált. kötv. (100 frt) 5%	99 75	100 25	Molnárak és sütők malma	—	885	Köszénb. és téglagy. (Drasche)	79	81
Pest város kölcsöne 1870. évből 6%	106	106 50	Pannonia malom	302	305	Nemzetközi waggon-kölcsön-részv. társaság	84	84 50
" 1871. évből 6%	109 75	110	Viktoria malom	—	—	Pesti építő-társaság	144 50	145
Budapesti f. 1880. kölcsöne 6%	101 50	102	„Adria“ m. tengeri hajóz. részv. t.	192 75	193	Rimamurány-salgótarj. vas. rvt. Salgótarjáni köszénb.	164	166
Budapesti bankegys. részvényét.	92 50	93	Alföld-fumei vasut 5%	185	186	Schlick-féle vasó. és gépgyár	890	900
Magy. ált. hitelbank	289 75	290	Báttaszék domb.-zákány vasut 5%	186	187	Schlick-féle vasó. és gépgyár II. kib.	307	310
Magy. jelz. hitl. II. kib. in. elismv.	124 75	125 25	Déli vasut 5%	177 50	178 50	Serfőzde első magyar	—	—
Magy. lesz. és pénzváltó	91 25	91 50	Eszaki vasut 5%	190 75	191 25	Sertészhalál	—	—
			Erdélyi vasut 5%	153	154	Sökuti kőbánya	—	—
			Győr-sopron-ebenfurti vasut 5%	180	181	Spódium- és csontlisztgyár	108	110
			Kassa-oderbergi vasut 4%	173	174	Szálloda-részvénnytársaság	174	175
			Magyar galicziai vasut 3%	232 50	233 50	Tégla- és mészegítő ujlaki	67	68
			M. ny. v. (sz.-győr-gráci) vasut 3%	252 75	253 50	Török dohányrészvény	282	284
			Oszt. államvasut 3%	405	410	Gőztéglagyár kőbányai szel. nélk.	103	103 50
			Pécs-barcsi vasut 3%	—	—	M. jelz.-bank ny. kölcsönkötv. 5%	—	—
			Tisza-vidéki vasut 3%	—	—			
			Oszt. dunagőzhajózási társ. 3%	—	—			

Záloglevelek.		Pénz		Aru	
M. földhitelint. papírérték	5 1/2%	100	—	101	—
" " " " " " " "	5%	101 75	—	102 25	—
" " " " " " " "	4 1/2%	99 75	—	100 25	—
" " " " " " " "	5%	128	—	128 50	—
" " " " " " " "	5 1/2%	101 50	—	101 90	—
" " " " " " " "	5%	101	—	101 50	—
Kisbirt. orsz. földh.-int.	5 1/2%	101 25	—	101 75	—
Oszt. magyar bank o. é.	5 1/2%	100 50	—	101	—
" " " " " " " "	4 1/2%	101 75	—	102	—
" " " " " " " "	4%	99	—	99 25	—
Pesti m. keresked. bank	6%	102 50	—	103	—
" " " " " " " "	5 1/2%	101 50	—	102	—
" " " " " " " "	5%	101	—	101 50	—
Albina tak. és hitelint.	6%	100	—	101	—
Elsősorúak.					
Budapesti lánchíd	5%	105	—	—	—
Lloyd- és tőzsde-épület.	5%	99 50	—	100	—
M. sz. k. orsz. vörös-kereszt sorj.	—	9	—	9 50	—
Oszt. vörös kereszt-egylet	—	13 75	—	14 25	—
Pénzmekek.					
Ca.-kir. arany (vert)	—	5 94	—	5 97	—
Ca.-kir. arany (kör)	—	5 84	—	5 87	—
Oszt. magyar 8 f. arany	—	10 03	—	10 05	—
20 frankos arany	—	10 03	—	10 05	—
Oszt. és magyar ezüst	—	—	—	—	—
Német birod. bankj. vagy ezekkel egyenért. bankj. (100 márkáért)	—	62 05	—	62 15	—
Ném. bankp. 100 ném. bir. márkáért	—	62 15	—	62 25	—
Amsterdam 100 hollandi frtért	—	105 10	—	105 50	—
Páris 100 frankért	—	50 30	—	50 40	—
Svájci pénzpiacok 100 frankér	—	50 20	—	50 30	—
London 10 font sterlingért	—	126 90	—	127 10	—

1522/1886. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. tsvszék, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtónak Molnár Pál, aradi végrehajtást szenvedő elleni 80 frt 19 1/2 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. tsvszék területén lévő, Arad városában fekvő az aradi 1027. sz. tjkvben A+1 a. felvett, Damjanits-utczai 21. sz. ház felére az árverést 398 frtban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1886. június 22-ik napján, d. u. 3 órákor a tsvszék pertárában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, készpénzben, vagy az 1881. LX. törv. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt ig. ügy min. rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon, a kir. tlkvi tsvszéknek 1886. évi márczius hó 3-án tartott üléséből.

Az aradi kir. tsvszék,
mint tlkvi hatóság.

346—1

Hirdetmény.

A herceg Sulkowski József Máriának Arad megyében fekvő barakony-agati uradalomához tartozó **Barakony** községbeli

italmérési jog

1886. évi júliushó 1-től 3 egymás után következő évre haszonbérbe adandó.

Felhivtnak a kibérelni szándékozók, miszerint zárt ajánlataikat 10 százalék bánompénzzel ellátva és alulirothoz czimezve, **júliushó 15-ig** beadni sziveskedjenek.

A bérleti feltételek alulirt irodájában Aradon és az uradalmi felügyelőségnek Pankotán betekintheők.

Az ajánlatok elintézése folyó évi júliushó 20-ig megtörténik.

Kelt Aradon, 1886. májushó 19-én.

Tagányi István,
herceg Sulkowski József Mária magyarországi vagyonának gondnoka.

341—33

Arverési hirdetmény.

Szabadhely község urbéri bizottságának f. hó 9-én megtartott közgyűlési határozatához képest, ezennel közzétetik, miszerint az urbéri rendezés folytán a közlegelőből kihalított s váltáság alatt álló, de ez ideig az I., II., III. részlet váltásdíjjal hátralékban levő több szabadhelyi lakosoknak kiosztott 1200 □-öles holdjai f. évi június hó 15. és következő napjain az urbéri egyezség 21. pontja értelmében. Szabadhely községhezánál megtartandó nyilvános árverésen készpénz fizetés mellett, el fognak adatni.

342—33 **Az urbéri bizottság.**

Hirdetmény.

Miután a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. t.-cz. 39. §-a értelmében a f. évi II. adórészlet es-dékességének határideje már lejárt, az adózók ezennel hirdetményileg is felhivtnak, hogy a f. é. II. adórészletet most már a késedelmi kamatok és esetleg intési díjjal együtt, nemkülönb-n netalan régebb adótartozásait azonnal fizessék be; mert ellenkező esetben a régebb adótartozások azonnal, a f. évi II. adórészlet pedig még e hóban a késedelmi kamattal együtt végrehajtás után és a végrehajtási díjak felszámítása mellett fognak behajtatni és pedig oly módon, hogy az II. adórészletre nézve május hó 24-től kezdve a zálogolás fog megjelteni, s a mennyiben ennek

daczára az adóhátralék járulékaival együtt a zálogolás fogamatosításától számitandó 15 nap alatt nem törlesztették, a lefoglalt ingók nyilvános árverésen el fognak adatni.

Aradon, 1886. évi május hó 15-én.

A városi tanács.

373—1886. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A kapa-utczai iskolaépület homlokzatán lévő 13 ablaknyílásra szükséges redőnyöknek elkészítése iránt f. é. május 25. napján, d. e. 10 órákor árlejtést fog a gazdasági szék tartani. Kikiáltási ár egy ablakra szükséges redőnyre 16 ft 68 kr, összesen 216 ft 84 kr., mely összegnek 10 százalékka bánompénzzel letendő. Árlejtési lehet szóval, vagy írásbeli zárt ajánlatokkal, mely utóbbiak a szóbeli árlejtés megkezdése előtt benyújtandók, azokhoz a bánompénz melléklendő, s melyekben kifejezve kell lenni, hogy a vállalkozni kívánó a feltételeket ismeri és elfogadja. A feltételek és a költségvetés előzőleg is Parecz István tanácsnok unál megtekintheők.

Arad, szab. kir. város gazdasági székének 1886. évi május hó 18-án tartott üléséből.

Varjassy Lajos,
aljegyző

Eladóház.

Pankotai ház, mely áll 7 tágas szobából; széles tornáczezal és folyosóval, kényelmes konyhával, nagyszerű pinczével, nagy udvarral, 6 lóra istállóval, kamarákkal, sertesóddal és terjedelmes kerttel bir és a magyarati országút mellett, Pankota élénk pontján fekszik, igen **kedvező feltételek mellett eladó.**

Részletesebb felvilágosítással szolgál

Dr. Fényes Kálmán,
ügyvéd, Arad, megyeház-utcza 1. sz.

347—1

Arverési hirdetmény.

Az aradi kir. tsvszék mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Aradmegye gyámpénztára végrehajtónak Krisán Nikolae végrehajtást szenvedő elleni 200 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. tsvszék területén lévő, Kuvin községben fekvő, a kuvini 30. sz. tjkvben A11. 23. sz. alatt felvett 31/32 sz. ház, 400 frt értékben, udvar és kert 297 frt értékben, az árverést 1697 frtban ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1886. június 23-ik napján, d. e. 9 órákor Kuvin községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon, a kir. tlkvi tsvszéknek 1886. évi február hó 20-ik napján tartott üléséből.

Az aradi k. tsvszék,
mint tlkvi hatóság.

351—1

STOLL KÁROLY,

építészeti és műlakatos, 29—25*

ARADON, ÖZ-UTCZA 23. SZÁM.

Elvállal mindennemű

HID- és ÉPÍTÉSZETI VASMUNKÁKAT

valamint vashól kerti sir-rácsokat és sirkereszteket tervszerinti készítésre a legjutányosabb árak mellett.

Stifter-féle ajtócsukó legnyomósabb ajtó-becsapó ellenzővel,
raktára Arad-, Békés- és Csongrádmegye részére.

Zajtalan ajtócsukás még akkor is, ha azt erőszakkal csapják be. Az ajtó csattanása és idegessé tevő rezzenése nem fordul elő.

Tudomására adom a t. üzlettárs feleimnek miszerint saját készítményű

PRÉSELT VASLEVELEKET ÉS ROSSETTÁKAT

melyeket eddig külföldről nagy nehezséggel és drágán szereztek be, nálam a legjobb minőségben gyári áron alul kaphatják.